

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/32/01826-1/2025.

Előirat szám: BO/32/7313/2024.

Ügyintéző: Hutkainé Vigh Noémi

Tárgy: BIOGÁZ Alfa Kft. (Budaörs) részére kiadott, a Harsány 041/7 hrsz.-ú ingatlanon lévő telephelyen biogáz előállító tevékenységre vonatkozó BO/32/00803-36/2021. számú egységes környezethasználati engedély visszavonása, a tevékenység megtiltása

H A T Á R O Z A T

- I. A **Biogáz Alfa Kft.** (2040, Budaörs, Farkasréti út 45., KÜJ:103 439 231) részére a **Harsány 041/7 hrsz.-ú ingatlanon** lévő telephelyen (KTJ: 102 632 324) **biogáz előállító tevékenységre** (KTJ_{létesítmény}: 102 835 534) kiadott **BO/32/00803-36/2021. számú**

egységes környezethasználati engedélyt

visszavonom.

- II. **Egyidejűleg a Biogáz Alfa Kft.** (2040, Budaörs, Farkasréti út 45., KÜJ:103 439 231) által a **Harsány 041/7 hrsz. -ú telephelyen** (KTJ: 102 632 324) végzett **biogáz előállító tevékenység** (KTJ_{létesítmény}: 102 835 534) **végzését a közléstől számított azonnali határidővel**

megtiltom.

A tevékenység felhagyására vonatkozóan az alábbi előírásokat teszem:

1. A telepen a biogáz előállító és ehhez kapcsolódó (alapanyag beszállítási, tárolási, felhasználási stb.) tevékenység nem végezhető. **Határidő: azonnal.**
2. A technológia elemei, berendezései, kapcsolódó létesítményei nem üzemeltethetők, azok leállításáról, anyagmentesítéséről gondoskodni kell – figyelembe véve az alábbi előírásokat is.
3. A telepen lévő fermentációs maradékot el kell szállítani. **Határidő: 2025. június 15.**
4. A fermentációs maradék átadásának teljesítését igazoló iratokat (szállítólevél, mérlegjegy, számla, vagy egyéb más hitelt érdemlő dokumentum stb.) a hatóság részére másolatban meg kell küldeni. **Határidő: a teljesítést követő 8. nap, de legkésőbb a teljesítési határidő lejártát követő 8. nap.**

5. A telephely tároló területein található, biogáz előállítására beszállított, a telephelyen fellelhető alapanyagok (pl.: CGF és egyéb növényi eredetű alapanyagok stb.) értékesítéséről és a telephelyről történő kiszállításáról gondoskodni kell. Amennyiben azok melléktermék minősítésére vonatkozó hatósági irat nem áll rendelkezésre, vagy ezek további felhasználása nem megoldható, úgy ezeket hulladéknak kell tekinteni és a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet szerint besorolni, majd a hulladékok átvételére feljogosított szervezet részére átadni. **Határidő: 2025. május 15.**
6. A telephelyen található vég- és egyéb tározókból, egyéb helyekről, illetve a technológia egyéb részeiből (csővezetékek, aknák, tárolók stb.) a fermentációs maradékot, egyéb anyagokat, hulladékokat le kell üríteni, el kell távolítani, azokat hulladékként kell kezelni, és annak átvételére feljogosított szervezet részére átadni. **Határidő: 2025. május 15.**
7. A fenti, határidőzött előírások teljesítéséről a szükséges igazoló dokumentumok egyidejű benyújtásával (szállítólevél, mérlegjeggy, számla, melléktermék státusz igazolása, vagy egyéb más hitelt érdemlő dokumentum stb.) a környezetvédelmi hatóságot tájékoztatni kell. **Határidő: a teljesítést követő 8. nap, de legkésőbb a teljesítési határidő lejártát követő 8. nap.**
8. Amennyiben a telepen a tevékenységből a földtani közegben környezeti kár következett be, a mindenkor érvényes – jelenleg a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti kárelhárítási vagy a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti – kármentesítési eljárást kell lefolytatni.
9. A felhagyott tevékenység után az igénybe vett üzemi területen környezetszennyezés nem maradhat. Ennek igazolására vizsgálatokat kell végezni, az annak eredményeit, az eredmények értékelését tartalmazó dokumentáció benyújtásának **határideje 2025. június 30.**
10. A tevékenység végzése során keletkezett hulladékokat, valamint az esetleges bontási munkálatok során keletkezett hulladékokat azok átvételére a hulladékgazdálkodási hatóság által feljogosított szervezetnek át kell adni. A telephely bezárása után hulladék a telephelyen nem maradhat.
11. A tevékenység végzése során keletkező hulladékok – amelyek körét a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről és további hulladékgazdálkodási célú átadásáról, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a végrehajtására kiadott, valamint az egyéb vonatkozó hatályos jogszabályokban – így különösen a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben, illetve a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben meghatározottak szerint kell gondoskodni.
12. A bontási munkák során keletkező hulladékok – melyek körét a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről, szállításáról, kezeléséről a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet és egyéb vonatkozó hatályos jogszabályok előírásai szerint gondoskodni kell.
13. A keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok kezelésre való átadása esetén meg kell győződni az átvevő kezelésre vonatkozó átvételi jogosultságáról. Az átadás előtt ellenőrizni kell, hogy a szállító, valamint az átvevő rendelkezik-e a jogszabályok által előírt hatályos hulladékgazdálkodási engedéllyel.
14. Meg kell akadályozni a lakosságot zavaró bűzhatás kialakulását, erről a tevékenység felhagyása során is gondoskodni kell.

Közegészségügyi hatáskörben

1. A biogáz üzem területén folytatott tevékenység felhagyása a felszín alatti vizek jó állapotát, a földtani közeget nem veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat. A meglévő műszaki védelmet a felhagyás teljes időtartama alatt fenn kell tartani. A meglévő monitoring kutak működőképességét fenn kell tartani és a megfelelő számú mintavételről gondoskodni kell a felhagyás időtartama alatt is.
2. A felhagyás során meg kell akadályozni a környezeti levegő olyan mértékű terhelését, amely lakott területen, határértéken felüli légszennyezettséget okoz. Száraz időben a szállítójárművek tisztán tartásával, locsolással kell a környezetbe jutó szálló por mennyiségét csökkenteni. Az elérhető legjobb technika alkalmazásával biztosítani kell a biogáz üzem bűzkibocsátásának csökkentését.
3. A felhagyás során keletkező kommunális, a technológiába be nem illeszthető és az esetlegesen fellelt veszélyes hulladékok szelektíven, környezetszennyezést kizáró módon történő gyűjtéséről, elszállításáról gondoskodni szükséges.
4. A felhagyás során felhasznált, vagy fellelt vegyi anyagokra/készítményekre vonatkozóan gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról. A veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenységet elektronikus úton az Országos Szakrendszeri Információs Rendszer KBIR szakrendszeren keresztül a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ részére be kell jelenteni, a bejelentést meg kell ismételni a bejelentett adat megváltozása, vagy a tevékenység megszűnése esetén.

Vízügyi és vízvédelmi hatáskörben

1. A telephelyről el kell szállítani minden anyagot, amely a környezetbe kikerülve és/vagy a csapadékvizekkel keveredve a felszíni vagy a felszín alatti vizek szennyezését okozhatja, így például a felhasználásra/fermentálásra váró anyagot, szilárd és folyékony fázisú fermentációs maradékot, vegyszereket, adalékanyagokat stb.
 2. A fermentorokat, a nyitott végtárolót, az előtárolót, a szeparátort, a csurgalékvíz tároló aknákat és csatlakozó vezetékrendszereket és a telephely teljes területét ki kell üríteni és tisztítani, hogy a lehulló csapadékok ne szennyeződhesse, a felszíni és felszín alatti víz szennyeződése kizárható legyen.
- III.** Felhívom a figyelmet, hogy jelen határozat II. pontjában foglaltak megszegése esetén 500.000,- Ft-ig terjedő, ismételten is kiszabható pénzbírságnak lehet helye. Tekintve, hogy a kötelezett jogi személy, a pénzbírságot mind a jogi személlyel szemben, mind pedig a vezetőjével szemben egyidejűleg is ki lehet szabni.
- IV.** Jelen döntés ellen – a közléstől számított 15 napon belül - a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárnak címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályára benyújtott fellebbezésnek van helye.
Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.
A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.
A fellebbezési eljárás ügyintézési határideje megegyezik az elsőfokú eljárás ügyintézési határidejével.

A jogi képviselővel eljáró ügyfél, valamint a belföldi gazdálkodó szervezet a fellebbezést elektronikus úton, a <https://epapir.gov.hu> elérhetőségen keresztül nyújthatja be a közigazgatási határozatot hozó szervnél.

A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy – amennyiben ügyfélkapuval rendelkezik – választhatja a <https://epapir.gov.hu> elérhetőségen az elektronikus úton történő fellebbezés benyújtását, azonban ha ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adottak, úgy papír alapon is benyújthatja fellebbezését a közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. sz. alatti címére.

Fellebbezés hiányában jelen döntésem a közléstől számított 16. napon – külön értesítés nélkül – jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS

A Biogáz Alfa Kft. (Budaörs) (a továbbiakban: engedélyes) harsányi biogáz üzemében folytatott tevékenységek kapcsán a környezetvédelmi hatósághoz 2019 tavaszán érkezett közérdekű bejelentés kivizsgálása során megállapításra került, hogy az üzemből sűrű, sötét színű folyadék került a Csincse patakba, szennyezve annak vizét. A vízügyi és vízvédelmi hatóság ugyanezen szennyezés vizsgálatát követően 2019. április 23-án érkezett 35500/2250-12/2019. ált. számú végzésében a biogáz üzem működésével kapcsolatban környezetvédelmi felülvizsgálat elrendelését kezdeményezte a környezetvédelmi hatóságnál.

Figyelemmel fentiekre is, a környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy az engedélyes által működtetett harsányi biogáz erőmű üzemeltetése környezetveszélyeztetéssel jár, ezért az 1995. évi LIII. törvény (Kt.) 74. § (1) bekezdése szerint BO-08/KT/5875-8/2019. számú határozatában teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat végzését rendelte el, melynek teljesítési határideje 2020. január 31. napjában került megállapításra.

A 2019 augusztusában elvégzett újabb helyszíni ellenőrzés megállapította, hogy a biogáz üzemből a csapadékvíz elvezető árokba sötétbarna színű, berohadt szennyvízszagú folyadék, vélelmezhetően trágyalé, fermentlé került.

A környezetvédelmi hatóság által előírt felülvizsgálati dokumentáció 2020. március 10-én érkezett meg a környezetvédelmi hatósághoz, azonban az annak hiányosságai miatt kiírt hiánypótlást követően engedélyes az eljárás szünetelését kérte, majd a hat hónap szünetelés után az eljárás megszűnt, tekintettel arra, hogy az engedélyes nem kérte annak folytatását, a hiánypótlást nem nyújtotta be.

Az eredménytelen eljárást követően a környezetvédelmi hatóság BO/32/00135-8/2020. számú, 2020. december 16-án kelt végzésében a felülvizsgálati kötelezettség teljesítésének végrehajtását elrendelte.

Engedélyes 2021. január 18-án benyújtotta a felülvizsgálati dokumentációt. A dokumentáció hiányosságai miatt kiírt hiánypótlást követően engedélyes ebben az eljárásban is az eljárás szünetelését kérte. Az eljárás folytatásának kezdeményezése, a hiánypótlás teljesítését követően kerülhetett sor – az eredeti határidőt követő mintegy 23 hónap elteltével – a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció elbírálására.

Fenti előzmények után engedélyes részére 2021. december 23-án BO/32/00803-36/2021. számon 2026. december 31-ig hatályos egységes környezethasználati engedély (a továbbiakban: engedély) került kiadásra, mellyel egyidejűleg ugyanazon határozatban - a lefolytatott helyszíni ellenőrzések megállapításai, a rendelkezésre álló dokumentációk alapján - a környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy a biogázüzem működtetése környezetveszélyeztetéssel jár, ezért a tevékenységet korlátozta. Ennek oka, hogy az engedélyezés időszakában és azt megelőzően több havária esemény történt, amely során, valamint ezen kívül is műszaki hiányosságokból adódóan fermentum, csurgalék került ellenőrizetlen módon a környezetbe, keveredett a csapadékvizekkel, jutott a felszíni vízbe, a telephely üzemeltetési körülményei nem voltak megfelelők, a gyűjtő, tárolóhelyek műszaki kialakításának hiányosságai következtében a környezetbe, a földtani közegbe csurgalékok jutottak ki folyamatosan, a fermentum elhelyezésére szolgáló tartály túltöltött állapotú volt. A vízügyi, vízvédelmi hatóság külön határozatban kötelezte engedélyest az üzemeltetési hiányosságok megszüntetésére, a felülvizsgálati eljárásban előírásokat tett, maga is kezdeményezte a tevékenység korlátozását, a hulladékok beviteléhez nem adta meg szakhatósági hozzájárulását. A korlátozó határozat annak II. pontjában a korlátozást akként határozta meg, hogy a telephelyre biogáztermelésre felhasználható anyagok további beszállítását azonnali határidővel megtiltotta. A határozat ismertette azon feltételeket, melyek teljesülését követően a tevékenység érdemben és korlátozás nélkül folytatható. Egyidejűleg a biogáz üzemben tervezett hulladékhasznosítási engedély kérelem elutasításra került.

Engedélyes 2022. november 22-én kezdeményezte első ízben a korlátozás feloldását, azonban a kérelem alapján BO/32/7032/2022. számon indult és a kötelezett kérelmére 2023. január 30-tól szünetelő eljárás megszűnt a BO/32/00283-12/2023. számú végzés alapján, mivel kötelezett nem kérte hat hónap alatt az eljárás folytatását.

Mivel a biogázüzemre vonatkozó korlátozás továbbra is fennállt, így engedélyes a biogázüzemet továbbra sem működtethette, de szándékában állt a teljes üzemelési feltételek visszaállítása, ezért 2023. október 3-án másodízben is kérelmezte a korlátozás feloldását, azonban a kérelme alapján BO/32/07609/2023. számon indult és kérelmére 2023. november 13. napjától szünetelő eljárás megszűnt a BO/32/4755-1/2024. számú végzés szerint, mivel engedélyes nem kérte hat hónap alatt az eljárás folytatását.

Engedélyes 2024. július 22-én harmadízben is kérelmezte a korlátozás feloldását. Az eljárás a BO/32/05772-18/2024. számú végzés 2024. szeptember 19-én történő kiadásával megszüntetésre került, mivel az eljárásban BO/32/05772-12/2024. számon kiadott - fizetési és adatszolgáltatási - felhívás érdemi teljesítésére nem került sor az erre adott teljesítési határidőben. Az eljárásba bevont vízügyi és vízvédelmi hatóság 35500/5840-1/2024.ált. számon nemleges szakhatósági állásfoglalást adott.

Engedélyes Kft. a korlátozás 2021. decemberi kiadása óta nem tudta bemutatni azon műszaki és egyéb intézkedéseket, melyek a telep megfelelő működtetését biztosítani tudják.

A környezetvédelmi hatóságra az elmúlt időszakban, főként 2024 nyaratól több bejelentés érkezett, amelyekben foglaltak szerint változó intenzitással bűzös szagot éreznek Harsányban a lakókörnyezetben, és a hatóság által kiadott korlátozó határozat ellenére a telepre beszállítás történik, illetve a telepen tevékenység folyik. Hulladékgazdálkodási jogsértés okán az engedélyes Kft. részére 2023-ban figyelmeztetés került kiadásra, majd 2024-ben hulladékgazdálkodási bírság került kiszabásra.

A környezetvédelmi hatóság több alkalommal tartott helyszíni ellenőrzést a korlátozásban foglaltak teljesülésére, nyomon követésére, valamint a tevékenységhez kapcsolódó működés és a telephelyén folytatott tevékenysége által okozott lakosságot zavaró szaghatással kapcsolatos bejelentések kivizsgálására. Ezek során a telepre történő alapanyag-beszállítás, -kiszállítás, a telep korlátozás ellenére való működése megállapításra került. Az ellenőrzés során azt is tapasztalta a hatóság, hogy bár az üzem működik, a telepre nem tud bejutni, az felügyelet nélkül volt hagyva. Azon ellenőrzések során amikor biztosított volt a hatóságnak a telephelyre való bejutása megállapításra került, hogy az üzemeltetéshez szükséges műszaki, biztonsági feltételek nem adóttak, az eredetileg beépített automatizált folyamatvezérlés, folyamatszabályozás nem működik.

A lefolytatott helyszíni ellenőrzések tapasztalatai:

A telephelyen **2022. május 12-én** végzett ellenőrzésen a környezetvédelmi hatóság az alábbiakat tapasztalta:

- A telep és berendezései 2022. február 10. napjától karbantartás/átépítés alatt voltak, az előtároló 90%-ban telt, az almostrágya-tárolóban a fermentor takarófoliája volt található.
- A fermentorok nem üzemeltek, takarítás alatti állapotban voltak, 3886 m³ anyag volt a fermentorban, 1492 m³ az utófermentorban, a végtározóban pedig 3550 m³ mennyiségű fermentlé volt betárolva.
- A végtározó telítettség adatsorához a helyszíni szemlén nem lehetett hozzáférni, a nyomtatott változatú üzemnapló utolsó bejegyzése 2021. október 28. keltezésű volt.
- A végtározó telítettség 2022. május 12-én 5,77 m magasságú volt.
- Az almostrágya-tároló és a szeparált száraz fermentációs maradéktároló közötti válaszfalon túl nem akadályozott az esetleges csurgalék-összefolyás lehetősége, a felszínen csurgalékcsatorna nincs kiépítve.
- A vízzárósági próbavizsgálatok még nem készültek el, azokra csak az átépítési munkálatok lezárulását követően kerülhet sor, változtatást terveztek, miszerint a silótérből kikerülő csurgalék a technológiába kerüljön visszavezetésre.
- A telephelyről kivezetendő csapadékvíz szennyezés-mentességét biztosító tervek 2022. január 31-én készültek el és a vízügyi hatósággal 2022. február 9. napján került egyeztetésre a csapadék - és csurgalékvíz kezelés további módja.
- A telepen a tárolóterek körüli, csurgalék és csapadékvíz visszatartás céljára tervezett szegélyépítési kivitelezési munkálatok kezdődtek el 2022. február 10. napján.
- A telepi pontforrás nem üzemelt az ellenőrzés időpontjában.

A telephelyen **2023. március 1-én** tartott ellenőrzésen megállapításra kerültek az alábbiak:

- A helyszín szemle időpontjában a bejutás a telephelyre akadálytalan volt (a kapu nyitva állt), a telepen ugyanakkor senki nem tartózkodott.
- Később megjelent az engedélyes képviselője, valamint további 2 személy érkezett karbantartási céllal.
- A szilárd fermentum tároló alatti szakaszon nagymértékű szivárgás volt tapasztalható, mely olajos színben irizált, a folyadék sötét színű port tartalmazott és a kerítésen kívülre folyt, ahol az út menti csapadékvíz elvezető árokba került.
- A szilárd fermentum tároló melletti akna, valamint a kocsimosó melletti akna telt állapotban volt.
- A két tároló térről barnászöld színű csurgalék folyásnyomai látszottak az alapvetően száraz időjárás ellenére.
- A biogáz üzem szemmel láthatóan nem volt üzemképes állapotban.
- Az üzem nyugati határvonala melletti csapadékvíz-elvezető árokban magas szennyezőanyag tartalmú vizek, csurgalékok kifolyására utaló nyomok tapasztalhatók, ott a téli időszak ellenére is békalencse és növényzet látható.

- Az almostrágya tároló félig telt, csurgalékot eredményező barna anyaggal telve.
- A silótéren mintegy 150 t beszállított alapanyag mintegy 1-2 méter magasságban került felhalmozásra.
- A szeparált fermentum tároló félig telt állapotban volt, csurgalékot produkáló barna anyaggal, szemmel láthatóan másfél méter magasságban, a tároló teljes hosszában.
- Szivattyúház: szétszerelt állapotban, erőteljes szaghatást okozva.
- A telephelyen szállítóleveleket nem tudtak felmutatni.
- Az alapanyagtároló helyeken a csapadékvízzel való érintkezés kizárása nem biztosított.
- A csapadékvíz elvezető csatornában szürkés színű folyadék volt látható, melyből a kerítés mellett kisebb állóvíz alakult ki.
- Olajos kazánt üzemeltek be, a kazán a szemle időpontjában nem működött. A kazán előtti területen olajfolyás nyomai látszódtak.
- A kerékmű melletti akna földdel és folyadékkal volt tele, funkcióját nem tudta ellátni.
- A fermentor mellett a betonozott tározók környezetében erős bűzhatás volt érezhető, a bűzhatás jól elkülöníthető volt a szomszédos telep szaghatásától.
- A telephely déli részén burkolatlan felületen, műszaki védelem nélkül 2 db olajos hordó került elhelyezésre, valamint egy olajjal szennyezett 1 m³-es IBC tartály.

A telephelyen **2024. június 28-án** tartott helyszíni ellenőrzésen a környezetvédelmi hatóság az alábbiakat tapasztalta:

A helyszíni bejárás a Harsány település belterületén kezdődött, bejárásra került a Kossuth Lajos utca teljes szakasza, ezen a területen nem volt tapasztalható a biogáz üzem tevékenységéből eredő szaghatás. A bejárást tovább folytatva a TSZ tanya utcán belterület irányából nézve az útszakasz elején a Szirmaterm Kft. állattartó telepének szaghatását lehetett érezni. Az útszakasz további részén a Biogáz Alfa Kft. tevékenységéből eredő, erjedt növényi eredetű, savanykás szaghatás volt tapasztalható.

A Biogáz Alfa Kft. telephelyének bejárata környezetében intenzív bűzhatás volt tapasztalható, mely egyértelműen elkülöníthető volt a szarvasmarha telep szaghatásától.

A telephely keleti részén található fermentorok mellett, a betonozott tároló szinte teljesen tele volt szemrevételezés alapján az engedélyes által használt elnevezés által tisztítási maradékkal, „CGF”-fel.

A helyszíni szemle idején a gázmotor üzemelt, a fermentorok tetején lévő ponyvák teljesen felfújott állapotban voltak.

A telep északi részén lévő szilárd maradékanyag tárolóból nagyobb mennyiségű csurgalékvíz elfolyás jelei voltak láthatóak a telephelyen kívüli területen. A csurgalék az út melletti vízvezető árokba folyt.

A betonozott szilárd maradékanyag tároló a vízzárósági kritériumokat nem teljesítette, a betonfal elemek közötti tömítések hézagosak voltak, az egyik betonfal elem meg is csúszott, mely hibát egy rövid U-vas elemmel próbáltak orvosolni.

A **2024. július 1-én** tartott helyszíni szemlén megállapításra került, hogy korlátozás ellenére telepre történt alapanyag-beszállítás, és onnan történt anyagkiszállítás. További megállapítások a telep működéséről:

- A fermentorok takaró ponyvái felfújtt állapotban voltak. A fermentorokban fermentálandó anyag található, amelyet folyamatosan kevernek, illetve levegőztetnek a biológia életben tartása érdekében, ennek következtében biogáz is keletkezik.
- A nyíltterű betonozott, egységes padozatú fogadótér (silótér) szinte teljesen tele volt CGF anyaggal, tisztítási maradékokkal, illetve egyéb nehezen beazonosítható sötétebb színű összeállt (állati trágyának tűnő) anyaggal.
- A szilárd fermentációs maradék tároló is szinte tele volt javarészt CGF anyaggal, tisztítási maradékokkal és szintén nehezen beazonosítható sötétebb színű összeállt (állati trágyának tűnő) anyaggal.

A lefolytatott helyszíni ellenőrzések tapasztalatai, a rendelkezésre álló iratok, dokumentumok alapján a környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy a kiadott korlátozás, az alapanyag beszállítás megtiltása ellenére a telehelyen engedélyes alapanyagokat fogad, tárol, azokat feladja a biogáz előállítási technológiába. A biogázüzem P1 jelű pontforrásának levegőtisztaság-védelmi engedélye 2022. augusztus 15. napjáig volt érvényes, azaz az engedélyes nemcsak tiltott alapanyag beszállításokat végzett, hanem azokat feladta a technológiájába is gáz, illetve áramtermelés céljából, pontforrását levegőtisztaság-védelmi engedély nélkül üzemeltette.

Az üzemeltetés súlyos műszaki hiányosságokkal terhelt, aminek következtében fermentum, csurgalék kerül ki ellenőrizetlen módon a környezetbe, keveredik a csapadékvizekkel, jut a felszíni vízbe. A gyűjtő, tárolóhelyek műszaki kialakításának hiányosságai és nem megfelelő használata következtében a környezetbe, a földtani közegbe csurgalékok jutnak, juthatnak ki folyamatosan.

Az ellenőrzés során azt is tapasztalta a környezetvédelmi hatóság, hogy bár az üzem működik, a telepre nem tudott bejutni, az felügyelet nélkül volt hagyva. Az üzemeltetéshez szükséges műszaki, biztonsági feltételek nem adóttak, az eredetileg beépített automatizált folyamatvezérlés, folyamatszabályozás nem működik.

Megállapításra került, hogy a telep állapota rendezetlen, oda alapanyag és/vagy hulladék beszállítás történt, aminek mennyiségét a helyszínen nem tudták megadni, a beszállítások kísérő okmányait nem tudták bemutatni, üzemnapló nem áll rendelkezésre, a fermentációs maradék termőföldre való kijuttatásának mennyiségét, időpontját, a kihelyezést igazoló dokumentumokat nem tudták bemutatni, a telephely körüli vízelvezető árokban elszíneződés volt látható. Az átvett alapanyag a telephelyen rendezetlenül került elhelyezésre, az elhelyezés érintette a csurgalékvíz-elvezetéssel nem biztosított területet, illetve magát az elvezető árkot is.

A biogázüzem nem megfelelő működtetése a földtani közeget veszélyeztette, valamint lakosságot zavaró bűzhatást okozott.

Fentiekre tekintettel a környezetvédelmi hatóság 2024. október 21-én a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Rend.) 26. § (5) bekezdésben foglalt jogkövetkezmények alkalmazása céljából hivatalbóli eljárást indított.

Az eljárás megindulásáról szóló értesítést a környezetvédelmi hatóság megküldte a környezethasználó részére BO/32/07313-1/2024. számon 2024. október 21-én, melyet a környezethasználó 2024. október 24-én átvett.

Engedélyes EPAPIR-20241029-5095 számon küldött levelében kérte az eljárás során keletkezett iratokat és videofelvételeket megküldeni saját részére. A hatóság BO/32/07313-12/2024. számú iratában az iratbetekintési kérelemnek eleget tett.

Az eljárás során **engedélyes nyilatkozattételi jogával nem élt.**

Az eljárás megindítását követően, 2024. december 6. napján ismételt bejelentés érkezett a környezetvédelmi hatósághoz, miszerint a biogázüzemből fekete színű folyadék került a Csincse-patakba, illetve az üzem Harsány település egészén intenzív bűzt okozott.

A bejelentések kivizsgálására a hatóság 2024. december 7-én és 2024. december 10-én a helyszínen ellenőrzést tartott. A lefolytatott helyszíni ellenőrzések megállapításai:

1. A telep általános állapota rendezetlen volt.
2. A telephelyre az ellenőrzésen elhangzottak szerint "körülbelül 2,5 hónapja" történt alapanyag beszállítás, "kb. 150 tonna tisztítási maradék". A pontos mennyiséget nem tudták az ellenőrzésen megadni, a szállítási dokumentumok az elmondás szerint Budaörsön vannak. A telephelyen nyilvántartásokat, dokumentumokat a beszállított alapanyagról nem tudtak bemutatni.
3. Engedélyes képviselőjének nyilatkozata alapján a beszállított tisztítási maradék engedélyes másik telephelyére (Tiszavasvári) kerül majd átszállításra.

A tisztítási maradék az alapanyag tárolóban, szeparátor melletti tárolóban, illetve az előtároló melletti tárolóban lett elhelyezve.
4. A helyszínen nem állt rendelkezésre nyilvántartás, üzemnapló.
5. A végtárolóban 2895,90 m³ fermentációs maradék található. A végtárolóból 2024. augusztus és szeptember hónapjában történt kiszállítás, termőföldön került kihelyezésre a fermentációs maradék. A kiszállított mennyiséget, a szállítások idejét, illetve a kiszállítást igazoló dokumentumokat a Kft. nem tudta bemutatni a helyszíni ellenőrzés során.
6. A nyíltterű betonozott, egységes padozatú fogadótér (silótér) szinte tele van "CGF anyaggal", tisztítási maradékokkal. Az elhelyezett anyagok a csurgalékvíz elvezető árkon túl is lerakásra kerültek, így nem biztosított a csurgalékvizek megfelelő elvezetése, amely szemmel látható a közlekedési területeken is. A silótér oldalaként szolgáló betontámfal lapjain több helyütt réseken ellenőrizetlenül kifolyhat a csurgalékvíz, az illesztések nem megfelelőek, a vízzárósági kritériumok nem teljesülnek.
7. A silótér melletti csurgalékvíz akna túltelítődött, és a csurgalékvíz az aknából kifelé folyt.
8. Az előtároló közel telt állapotban volt, jellemzően növényi eredetű anyaggal és annak növényi szárával. Engedélyes nyilatkozata alapján „CGF” látható a tartályban.
9. A szilárdanyag beadagoló területén 4 db felcímkézetlen IBC-tartály volt, amelyek az ellenőrzött nyilatkozata alapján vas-kloridot tartalmaznak. Az IBC tartályok állapota nem megfelelő (a fémkeret teljesen elkorrodált), az egyik tartály teljesen szétrepedt, és a tartály környékén található beton rozsdás színe alapján szétfolyt.
10. 3 darab motorolajat tartalmazó (bontatlan) fémhordó volt található a szilárdanyag beadagoló mellett nyílt területen. Ezek részben befóliázva, illetve raklapon lettek elhelyezve.
11. A szilárd fermentációs maradék tároló is szinte tele volt javarészt CGF anyaggal, tisztítási maradékokkal.
12. A szeparátorból, illetve a fermentációs maradék tárolóból a telephelyen kívülre szerves anyag tartalmú folyadék szivárgott ki. A szivárgás következtében koncentráltan fekete, illetve mellette zöld színű (algás) pangó víz állt.

13. A végtározó mögött 10 darab raklapra helyezett big-bag zsák volt található. Engedélyes nyilatkozata alapján tisztítási maradékot tartalmaznak a zsákok, melyeket engedélyes 2024. július 1. napján történt helyszíni ellenőrzést követően szállított át a szilárd anyag beadagoló mellől.
14. A telephely bejáratánál, illetve a telephelyen belül is intenzív szaghatás volt tapasztalható. Az alapanyag tároló (silótér) környezetében, illetve a fermentáció maradékanyag tároló környezetében intenzív bűzhatás volt tapasztalható, melynek oka a tárolóterekben található CGF anyag, tisztítási maradékok, azok nagy mennyisége, illetve a tárolók területeiről a telephely betonozott területeire kifolyt csurgalékvizek párolgása.
15. A fermentorok közel teljesen feltettek, az F1 jelű fermentorban 4150,5 m³, illetve az U1 jelű fermentorban 4148,76 m³ mennyiség volt a helyszíni szemle ideje alatt.
16. A telephelyi útburkolatokon, kerékmosóban a különböző vizek (csapadékvíz, csurgalékvíz) és az alapanyag megálltak, illetve felhalmozódtak.
17. A telephelyen található alapanyagok beszállításáról a telephelyen nem állt rendelkezésre naprakész nyilvántartás. A melléktermékek státuszát igazoló iratot, dokumentumot nem tudtak bemutatni.
18. A helyszíni ellenőrzés során a hulladékok munkahelyi gyűjtőhelyeként funkcionáló területen több tonna „CGF” volt látható, így a hulladékok gyűjtésére kijelölt területet eredeti céljára nem lehetett használni.
19. Engedélyes a tevékenysége során keletkező hulladékairól a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet szerinti nyilvántartást nem tudott bemutatni.

Az eljárás megindítását követően lefolytatott helyszíni ellenőrzésen tapasztaltak megerősítették a korábbi ellenőrzéseken megállapítottakat, alátámasztották az eljárás megindításának, környezetvédelmi hatósági intézkedések meghozatalának szükségességét.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal a lefolytatott eljárás során alábbiakat állapította meg:

Földtani közeg védelme szempontjából

A Biogáz Alfa Kft. 2021. január 18-án benyújtott kérelme alapján indult eljárásban a környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy a biogázüzem működtetése földtani közeg védelmi szempontból környezetveszélyeztetéssel jár, ezért a tevékenységet korlátozta az engedély II. pontjában a telephelyre biogáztermelésre felhasználható anyagok további beszállítását a határozat közlésétől számított azonnali határidővel megtiltva és ismertetve azon feltételeket, melyek teljesülését követően a tevékenység érdemben és korlátozás nélkül folytatható a határozat IV. pontjában rögzített műszaki keretek között.

Engedélyes – az engedély korlátozás feloldásának feltételeként előírtakkal ellentétben – a telephely infrastrukturális elemeinek megfelelő műszaki állapotát a mai napig nem igazolta a végtározó előírt biztonsági betöltöttségi szintjének megállapítását számításokkal nem támasztotta alá és nem bizonyította, hogy a végtározóból még extrém időjárási viszonyok között se juthat ki folyékony hulladék (fermentátum) a környezetbe.

Továbbá a vízügyi, vízvédelmi hatóság tájékoztatása szerint a 2024. július 1-jén vett vízmintákból talajvíz szennyezettség mutatható ki.

2024. december 10-én lefolytatott helyszíni ellenőrzés a korábban is meglévő, fennálló hiányosságok (pl. silótér vízzárósági hiányosságai) mellett további mulasztásokat állapított meg a földtani közeg veszélyeztetése szempontjából.

A silótér melletti csurgalékvíz-gyűjtő medence túltelítődése okán a csurgalékvíz a gyűjtő aknából kifelé folyt, a nyílttéri – takarás, illetve tető nélküli – tárolókat túltelítették, aminek következtében a csurgalékvíz-elvezető árokba is alapanyag került, így az árok nem töltötte be vízvezető funkcióját.

A belső közlekedési úttesten a csurgalékvíz-esővíz-alapanyag keverék volt található.

A belső úttest szélén elhelyezett vas-klorid tárolására szolgáló IBC tartályok műszaki állapota (elkorrodált keret, szétrepedt tartály) nem tette lehetővé a vas-klorid környezetszennyezést kizáró tárolását. A szilárdanyag beadagoló melletti nyílt területen bontatlan, motorolajat tartalmazó fémhordókat helyeztek el raklapokra a környezet veszélyeztetését megakadályozandó műszaki megoldást (pl. kármentő) nélkülözve (e helyszíni szemléről BO/32/08256-1/2024 számú jegyzőkönyv készült).

A fentiek figyelembevételével a telep gondatlan, engedély nélküli, az egységes környezethasználati engedélyben előírtaktól eltérő, környezetveszélyeztető üzemeltetése a továbbiakban nem engedélyezhető, az engedély visszavonása különösen indokolt földtani közeg-védelmi szempontból.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A környezetvédelmi hatóság 2024. június 28-án helyszíni szemlét tartott a Harsány 041/7 hrsz. alatti ingatlan környezetében. A helyszíni szemle során az ingatlanra történő belépés akadályozott volt, a telephelyen nem tartózkodott senki.

A környezetvédelmi hatóság az ingatlan kerítésén kívül a telephely belátható területeit tekintette meg, melynek során megállapításra került, hogy a telephelyen a fedett fermentorok mellett található betonozott alapanyag tároló szinte teljesen tele volt, szemrevételezés alapján tisztítási maradékanyaggal, vagyis történt alapanyag beszállítás a telephelyre a fennálló tiltás ellenére.

A helyszíni szemle ideje alatt a gázmotor üzemelt.

A környezetvédelmi hatóság 2024. július 1-jén ismét helyszíni ellenőrzést tartott ekkor már a telephely bejárásával, illetve a telephelyen folytatott tevékenység vizsgálatával együtt. A helyszíni ellenőrzés során megállapításra került, hogy a fermentorok takaró ponyváit felfújott állapotban voltak. Az ellenőrzés során megállapítható volt, hogy a fermentorokban van fermentálandó anyag, amelyet folyamatosan kevernek, illetve levegőztetnek a biológia életben tartása érdekében, ennek következtében biogáz is keletkezik.

A nyíltterű betonozott, egységes padozatú fogadótér (silótér) szinte teljesen tele volt „CGF” anyaggal, tisztítási maradékokkal, illetve egyéb nehezen beazonosítható sötétebb színű, összeállt (állati trágyának tűnő) anyaggal. A szilárd fermentációs maradék tároló is szinte tele volt javarészt „CGF” anyaggal, tisztítási maradékokkal és szintén nehezen beazonosítható sötétebb színű összeállt (állati trágyának tűnő) anyaggal.

A helyszíni ellenőrzéseken a Kft. képviselője a hatóság kérdéseire rendszerint kitérő, illetve nem teljeskörű válaszokat adott, ezért egyértelműen nem volt eldönthető, hogy a technológiához tartozó gázmotort üzemelteti-e a Kft. Ezt figyelembe véve a környezetvédelmi hatóság megkereste az MVM Émász Áramhálózati Kft.-t, hogy nyilatkozzon, hogy a Biogáz Alfa Kft. Harsány, 041/7 hrsz. alatti ingatlanon lévő biogáz üzeme a 2023. és 2024. években mennyi ideig (óra) és mennyi villamosenergia-mennyiséget (KWh) termelt a közcélú hálózatba.

Az MVM Émász Áramhálózati Kft. 2024. szeptember 9-én megküldött nyilvántartása szerint a Biogáz Alfa Kft. a Harsány, 041/7 hrsz. alatti ingatlanon üzemeltetett biogáz üzem gázmotorja által a 2023. évben 227 napon, és a 2024. évben 2024. augusztus 31-ig 187 napon keresztül termelt áramot a közcélú hálózatba, vagyis igazoltan összesen 414 napon keresztül engedély nélkül üzemeltette a telephelyen található gázmotort és a hozzá tartozó pontforrását.

A helyszíni ellenőrzések tapasztalatai szerint a tevékenységből származó bűzhatás zavaró mértékben érezhető volt a telephelyen kívül is.

A fentiek alapján a biogáz üzem korlátozás ellenére történő, a korlátozástól eltérő, a lakosságot zavaró bűzterhelést megvalósító üzemeltetése, levegőtisztaság-védelmi engedély nélküli működése miatt a tevékenység megtiltása, az egységes környezethasználati engedély visszavonása indokolt.

Zajvédelmi szempontból

Az engedély visszavonása környezeti zajvédelmi szempontból javító hatású, a telephely és a védendő lakóépület nagy távolságára tekintettel előírást nem tettem. Harsány belterületen lévő védendő lakó ingatlanoktól 400-450 méter távolságra, K-i irányban az úttal párhuzamosan futó, domboldal lábánál helyezkedik el a telephely területe. Az üzem gazdasági területen (Gksz) működik, közvetlen környezetében is gazdasági területek vannak. A legközelebbi zajtól védendő terület a 378 m-re lévő Harsány, Kossuth Lajos u. 3/A. Lakóépülete.

Felhagyás esetén a tartályok leürítésétől, a leürített anyagok elszállításától, illetve üzemi egységek betontárolók bontásától származhat zajterhelés. Az üzemi zajforrások a tevékenység felhagyásával megszűnnek. A bontástól származó zajterhelés védendő épületet várhatóan nem érint.

Hulladékgazdálkodási szempontból

A Kft. a biogáztermelésre irányuló tevékenységre vonatkozóan egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik (BO/32/00803-36/2021. határozat). Ezen határozat ugyanakkor – beleértve a telephelyre biogáztermelésre felhasználható anyagok további beszállításának tiltását – korlátozta a Kft. tevékenységét, ismertette mely feltételeknek megfelelését követően végezhető a tevékenység korlátozás nélkül. Ezeket a határozat IV. pontja tartalmazta. Az egységes környezethasználati engedély keretében hulladékhasznosításra feljogosító hulladékgazdálkodási engedéllyel a Kft. nem rendelkezik, az annak megszerzésére irányuló kérelme elutasításra került.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya több alkalommal tartott helyszíni ellenőrzéseket a határozatban foglaltak betartásának ellenőrzése céljából.

A 2024. július 1. napján a Kft. telephelyén lefolytatott helyszíni ellenőrzés során a hulladékgazdálkodási hatóság egy darab 02 03 04 hulladékazonosító kódot tartalmazó felirattal ellátott folyékony hulladékot tartalmazó gyűjtőedényzetet, illetve 44 darab felirat nélküli növényi-anyag tartalmú big-bag zsákot lelt fel, amelyek tartalmáról a Kft. úgy nyilatkozott, hogy melléktermék státusszal bírnak.

A folyékony hulladékot tartalmazó IBC tartály HAK 02 03 04 felirattal volt ellátva, és a Kft. a helyszíni ellenőrzés során tett nyilatkozata alapján növényi olajhulladékot tartalmazott. (A Kft. jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata alapján csak átmenetileg került beszállításra a telephelyére.)

A 44 darab big-bag zsák vonatkozásában, amely a Kft. nyilatkozata alapján kukorica feldolgozási mellékterméket tartalmazott, melléktermék státuszt igazoló dokumentumot (Ht. 8., 8/A. §) a helyszínen nem tudtak bemutatni.

Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer nyilvántartás szerint a Kft. hulladékgyűjtésre feljogosító hulladékgazdálkodási engedéllyel nem rendelkezik tárgyi telephelyére.

Mindezek miatt a hulladékgazdálkodási hatóság BO/51/06298-4/2024. számú határozatában hulladékgazdálkodási bírságot szabott ki a Kft. részére hulladékgazdálkodási engedély nélkül végzett hulladékgazdálkodási tevékenység miatt.

Ezen bírság kiszabását megelőzően a telephely vonatkozásában fennálló hulladékokkal kapcsolatos adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettség elmulasztása miatt figyelmeztetésben részesítette a Kft-t a BO/51/05372-3/2023. sz. határozatában.

A Kft. a környezetvédelmi hatóságnál a korlátozások feloldását több alkalommal kérelmezte sikertelenül. A korlátozások feloldásához kötött követelményeknek több ízben, évek alatt sem tudott a Kft. megfelelni. Tekintettel arra, hogy a Kft. egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik, joggal elvárható, hogy a határozatban foglaltakon túl a környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási jogszabályi háttérre vonatkozóan is részletes ismeretekkel bírjon.

Legutóbb 2024. december 10. napja során történt helyszíni ellenőrzés a Kft. telephelyén. A helyszíni ellenőrzést megelőzően 2024. december 7. napján közérdekű bejelentés érkezett a hulladékgazdálkodási hatósághoz, miszerint 2024. december 6. napján 17:30 körül a biogázüzem telephelyéről feketés, feltehetőleg fermentációs maradék folyik ki a vízelvezető árokba, illetve a Csincse-patakba. A telephely körül, illetve Harsány településen erős, a biogáz üzem működéséhez kapcsolható szaghatást volt érezhető a bejelentés szerint. A 2024. december 10. napján tartott helyszíni ellenőrzés során a hulladékgazdálkodási hatóság a telephelyen rendezetlen állapotokat tapasztalt:

- A „silótér” melletti csurgalék víz gyűjtő akna túltelített állapotban volt látható, a csurgalék víz kifele folyt az aknából;
- A kijelölt silótéren – beleértve a csurgalék elvezetőn – túl is látható volt elhelyezett „tisztítási maradék”;
- A telephelyen található „tisztítási maradék” melléktermék státuszát igazoló dokumentumot a Kft. nem tudott dokumentumot bemutatni a helyszíni ellenőrzés során, megszegve az egységes környezethasználati engedélyben szereplő előírásokat;
- A szeparátorból, illetve a fermentációs maradék tárolóból a telephelyen kívülre szerves anyag tartalmú folyadék szivárgott ki. A szivárgás következtében koncentráltan fekete, illetve mellette zöld színű (algás) pangó víz állt;
- A munkahelyi gyűjtőhelyen, mely az előtároló mellett található betonozott terület, a helyszíni ellenőrzés során több tonna CGF volt látható, így a hulladékok gyűjtésére kijelölt területet nem lehetett eredeti céljára használni;
- A szilárdanyag beadagoló területén 4 db IBC tartály található, amelyek az ellenőrzött nyilatkozata alapján vas-kloridot tartalmaznak, az IBC tartályok nem voltak felcímkézve. Az IBC tartályok állapota nem megfelelő (a fémkeret teljesen elkorrodált), az egyik tartály teljesen szétrepedt. A tartály környékén beton burkolat rozsdás színű volt.

A helyszíni ellenőrzéseken megállapításra került, hogy a Kft. a tevékenysége során nem csupán a határozatban foglalt korlátozásokat hagyta figyelmen kívül, hanem többek között a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 12. § (2) bekezdését is megszegte azzal, hogy hulladékgazdálkodási engedély nélkül végzett hulladékgyűjtési tevékenységet.

Fentiek alapján hulladékgazdálkodási szempontból indokolt a tevékenység megtiltása, az egységes környezethasználati engedély visszavonása.

Az egységes környezethasználati engedély visszavonására irányuló eljárásban – a jogszerűség biztosítása érdekében – hulladékgazdálkodási előírásokat tettem. Ezek közt előírtam a telephelyen található fermentációs maradék a technológiai elemekből történő leürítését és hulladékként történő átadását. A hulladékok átadására 6 hónapot állapítottam meg adtam – amely az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet munkahelyi gyűjtőhelyekre vonatkozó maximális gyűjtési ideje.

A Kft. telephelyén a helyszíni ellenőrzések során talált, biogáz előállításra alapanyagként felhasználni tervezett növényi eredetű anyagok tekintetében (pl. CGF) szintén rendelkeztem, tekintettel arra, hogy amennyiben ezek tovább már nem hasznosíthatóak, értékesíthetők hasznosítás céljából, úgy ezeket hulladéknak kell tekinteni, és hulladékként hatályos hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szervezet részére átadni.

Hulladékgazdálkodási szempontú előírásaimat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet, az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet, a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, valamint a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet alapján tettem meg.

Fentiek mellett a környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy az engedélyes az egységes környezethasználati engedélyben előírt, a korlátozás időszakában is érvényes alábbi (V. A. Elérhető legjobb technológiára vonatkozó előírások cím alatt szereplő) előírásokat sem tartotta be, nem teljesítette:

1. Környezetirányítási rendszert kell bevezetni a telepen. Határidő: 2022. július 31. [BAT 1.]
2. A tevékenységre vonatkozó anyagmérleget és az annak megalapozásául szolgáló üzemnaplót legalább egy éven keresztül félévente meg kell küldeni a környezetvédelmi hatóságnak. Határidő: 2022. július 15. [BAT 11.]
3. Az üzemnaplót a telephelyen kell tartani, az ellenőrzés során az ellenőrzést végző hatóságnak be kell mutatni.
4. A telepen keletkező bűzterhelést minimalizálni kell. A telepen nyílt téren végzett, szagkibocsátással járó tevékenységekből (pl.: hulladéktárolás, tejsavas erjesztés, szilárd fermentum tárolás, alapanyag-keverés stb.) eredő diffúz kibocsátások megszüntetésére vonatkozó tervet kell benyújtani a környezetvédelmi hatóság részére. A tervben szerepeltetni kell a telepen üzemelő összes bűzforrást és azok megszüntetése, illetve bűzkibocsátása minimalizálására intézkedéseket kell tervezni (Bűzkezelési terv) és azt benyújtani a környezetvédelmi hatóságra. A tervnek ki kell térnie a potenciális és tényleges bűzforrások számának tartós minimalizálására az eddig alkalmazott ideiglenes és kevésbé hatékony megoldás (fóliával takarás) helyett. Határidő: 2022. május 30. [BAT 12.-14.]
5. Az alapanyag-tároló helyeket - silótér, előtároló, almostárgya tároló) tisztítását rendszeresen kell végezni, a keletkező csurgalékok kezelését, gyűjtését ártalommentes módon meg kell oldani. Határidő: folyamatos [BAT 14.]
6. Az alapanyagok tárolásakor biztosítani kell a hulladéktároló területek csapadékkal való érintkezésének lehetőség szerinti kizárását mind a bűzterhelés, mind a csurgalék minimalizálása érdekében. [BAT 19.] Határidő: 2022. június 30.
7. Biztosítani kell, hogy az alapanyag-tároló terekről, műtárgyakból csurgalék nem kerülhessen ki se az üzemi területre, se a fermentátum-tároló helyre. Ennek folyamatosan nyomon kell követni a keletkező csurgalékok helyét, mennyiségét, a csurgalék minőségét, elvezetésének, gyűjtésének módját, minimalizálásának lehetőségét. A jelenlegi csurgalékkezelő rendszert félévente felül kell vizsgálni (állag, funkció, megfelelőség tekintetében) és a vizsgálat eredményét az ellenőrzések során be kell mutatni. Határidő: 2022. június 30. [BAT 21.]

8. A hulladékok és a technológiába felhasználni tervezett anyagok, melléktermékek keveredését meg kell akadályozni, azokat egymástól jól elkülönített módon kell tárolni. [BAT 33.] Határidő: 2022. június 30.

Közegészségügyi hatáskörben

A 2021. december 20-án kelt, BO/32/00803-32/2021. számú feljegyzésében a környezetvédelmi hatóság szakmai véleményét kérte a Biogáz Alfa Kft. által üzemeltetett biogázerőmű részére egységes környezethasználati engedély és az abba foglalandó nem veszélyes hulladékok hasznosítására vonatkozó engedély kiadására irányuló eljárásban.

A környezetvédelmi hatóság által az adott telephelyre vonatkozóan lefolytatott engedélyezési eljárásokban a közegészségügyi szempontú szakkérdésre adott szakmai vélemények a megküldött, a kérelmező részéről rendelkezésre bocsátott dokumentációk felhasználásával készültek.

A BIOGÁZ Alfa Kft. Harsány 041/7 hrsz.-ú ingatlanon lévő biogázüzemére kiadott BO/32/00803-36/2021. számú egységes környezethasználati engedélyben megadott közegészségügyi előírások maradéktalan betartása, továbbá a dokumentációban foglalt adatok helytállósága esetén az engedélyezett tevékenység jelentős környezeti hatás, a területén élő lakosság egészségügyi kockázata növekedése nem volt vélelmezhető. Az engedélyezési eljárásban benyújtott dokumentációban ismertetett környezetvédelmi intézkedések, a meglévő műszaki megoldások hivatottak biztosítani, hogy a további üzemeltetés alatt a tevékenységből származó káros környezet-egészségügyi hatások az előírások és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők legyenek.

A megállapítások alapján volt olyan eset, hogy a biogázüzem a Csincse patak vizére nézve környezetveszélyeztetéssel járó tevékenységet végzett. Az engedélyezési eljárásához benyújtott dokumentáció alapján felszín alatti vízvédelmi szempontból szükséges viszont a biogáz gyártás melléktermékeként keletkező biotrágya és trágyalé zárt rendszerben történő gyűjtése és tárolása, illetve a talajvíz állapotának folyamatos ellenőrzése. Ebből a célból 3 db monitoring kút került kialakításra, melyre engedéllyel rendelkeznek.

A Harsány települést ellátó víziközmű-szolgáltató, a Heves Megyei Vízművek Zrt. által működtetett ivóvíztermelő vízmű sérülékeny felszín alatti vízbázison termel. A vízmű telep vízbázis védőidoma szélétől mintegy 500 m-re helyezkedik el a Biogáz Alfa Kft. Harsány 041/7 hrsz.-ú ingatlan. Az engedélyezési eljárásban benyújtott dokumentációban Biogáz Alfa Kft. Harsány 041/7 hrsz.-ú telephely vízbázis védőterületet nem érint.

Amennyiben a Biogáz Alfa Kft. telephelyéről a csapadékvíz, egyéb szennyvíz a Csincse patakba kerül, tehát a Biogáz Alfa Kft. előírásoknak nem megfelelő működése esetén fennállhat a kockázata a sérülékeny felszín alatti vízbázis szennyeződésének.

A rendelkezésre álló információk alapján feltételezhető, hogy az egységes környezethasználati engedély kiadása során tett közegészségügyi előírások 1. és 2. pontja nem maradéktalanul teljesült az üzem tevékenysége során.

Az egységes környezethasználati engedélyben meghatározott tevékenység felhagyására vonatkozó előírásaim betartása a káros település-, környezet-egészségügyi és közegészségügyi hatások elfogadható szinten tartása érdekében szükséges.

Termőföld védelmére kiterjedő hatáskörben

Az egységes környezethasználati engedély visszavonása talajvédelmi szempontból elfogadható.

A talajvédelmi hatóság BO/35/04282-17/2022., BO/35/03569-11/2022. és a BO/35/01440/2024. sz. határozatával engedélyezte a BIOGÁZ Alfa Kft. (2040 Budaörs, Farkasréti út 45.) üzemeltetésében lévő biogáz üzemben (Harsány külterület 041/7 hrsz.) keletkező nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladék (biozagy) termőföldön történő felhasználását.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 49. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a talajvédelmi hatóság engedélye szükséges a nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználásához, a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendeletben foglaltak szerint elkészített talajvédelmi terv alapján.

A Tftv. 53. § (1) bekezdése alapján a talajvédelmi hatóság a talajvédelmi felügyelő útján ellenőrzi:

c) az engedélyezési és a bejelentési eljárások esetén a tevékenység engedélyben, illetve a talajvédelmi tervben foglaltak szerinti betartását.

A talajvédelmi hatóság hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kijelölő rendelet) 52. § (1) bekezdése, valamint a Tftv. 32. § (1) bekezdése állapítja meg.

A talajvédelmi hatóság illetékességéről a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, valamint a Kijelölő rendelet 14. § (4) bekezdése rendelkezik.

A talajvédelmi hatóság jelen véleményt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55. §, valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11.§ (1) bekezdése, 3. melléklet 6. pontja alapján adta ki.

Vízügyi és vízvédelmi hatáskörben

A Biogáz Alfa Kft. (Budaörs) a Harsány 041/7 hrsz. alatti telephelyén üzemeltetett biogázüzemét a BO/32/00803-36/2022. számú egységes környezethasználati engedély szerint üzemeltetheti. Az engedély az üzemeltetési körülmények, feltételek hiányosságai miatt korlátozással került kiadásra.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szervezetében működő vízügyi-vízvédelmi hatóság az engedélyezési eljárásban 35500/1522-7/2021.ált. számon kiadott szakhatósági állásfoglalás indokolása szerint:

„A BAZ Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Osztálya által BO-08/MM/3292-7/2017. számú – a biogáz üzem használatbavételét engedélyező – határozat kiadásához adott 35500/6177-2/2017.ált. számú szakhatósági állásfoglalásban tett előírások teljesítése érdekében 35500/2250-14/2019.ált. számon adtam ki kötelező határozatot. A határozat kiadására a több alkalommal is bejelentett, illetve hatósági ellenőrzéseinken tapasztalt környezetszennyező állapotok miatt került sor.

A kötelező határozatban előírtak teljeskörű teljesítésére a mai napig nem került sor, annak ellenére, hogy a végrehajtás elmulasztása miatt a 35500/2250-31/2019.ált. számú végzéssel már 500 000 Ft pénzbírság megfizetésére is köteleztük már a Biogáz Alfa Kft.-t.

A telephely ÉNy-i sarkában található, feltehetően a felszín alatti vízzel is kapcsolatban lévő tó szennyezettségét a benyújtott felülvizsgálati dokumentáció is rögzíti, valamint a 2021.04.22-i helyszíni szemle során is rögzítésre került a tó szemmel látható szennyezettsége és a K-i irányból érkező zárt csatornán erősen habzó szennyezett víz befolyása a tóba.

A fermentorok körül kialakított dréncső kifolyási pontjai eddigi helyszíni ellenőrzéseink során nem voltak láthatóak, és az azokból kifolyó víz minőségéről sincs információ a felülvizsgálati dokumentációban.

A telephely monitoring kútjainak vizsgálati eredményei és az alapanyag tároló silótérről elfolyó szennyezett csapadékvizek, valamint a helyszíni szemléken rögzített csurgalékvíz elfolyások következtében feltételezhető, hogy a dréncsőből kifolyó víz sem tekinthető szennyezés-mentesnek.

Ezért szükséges a drénvíz kifolyási pontjainak feltárása, a kifolyó víz minőségének vizsgálata, valamint szennyezettség esetén a drénvíz visszatartása és megfelelő ártalommentes elhelyezése.

A telephely csapadék- és csurgalékvíz elvezető rendszerének felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását az indokolja, hogy a telephely DNY-i sarkán a közút útárkába kivezető csapadékvíz csatorna a helyszínrajz szerint is kapcsolatban van a silótér DNY-i sarka melletti ismeretlen funkciójú aknával.

A szeparáltanyag-tároló melletti csurgalékvíz gyűjtő aknába telepített szivattyú meghibásodása esetén az akna nagy kiterjedésű burkolattal ellátott vízgyűjtő területe miatt könnyen feltelhet csurgalékvízzel, mint azt a 2020.10.14-i ellenőrzéskor is tapasztaltuk. Ezért indokoltnak tartom a kis költséggel elérhető nagyobb környezeti biztonság megteremtése végett az akna fedlapja körül legalább 20 cm-rel a fedlap síkja fölé emelkedő stabil és vízzáró kialakítású szegélyt kiépítését, amely biztosítja a csurgalékvíz visszatartását a csurgalékvíz átemelés rövid idejű szünetelésekor, további időt biztosítva a hiba elhárításához – védve a szennyezéstől a gyűjtőakna közelében lévő tavat.”

A biogázüzem korlátozott működését engedélyező határozat 2021. decemberi kiadása óta történtek pozitív változások az üzem működési körülményeiben és feltételeiben, azonban a három eredménytelen – a korlátozások feloldására irányuló – eljárás során történt egyeztetések, figyelemfelhívások ellenére sem álltak elő a mai napig azok az állapotok, amelyek a biogázüzem működésének a kockázatát a felszíni és felszín alatti vizek minősége szempontjából a jogszabályokban levárt szintre csökkentették volna.

A legutóbbi, 2024. július 22-én kezdeményezett, a korlátozások feloldására irányuló kérelem kapcsán kiadott 35500/5840-3/2024.ált. számú nemleges szakhatósági állásfoglalás indokolása szerint:

„Mivel a benyújtott dokumentáció nem tartalmazott adatot az üzem vízellátási feltételeinek (monitoring kutak, víztermelő kút, drénvíz gyűjtő és elvezető rendszer) vízjogi engedélyére, üzemeltetési szabályzatára, észlelési rendjére vonatkozóan, nem mellékeltek a rendelkezésre álló figyelőkút, drénvíz, termelőkút vízvizsgálati eredményeit és azok értékelését, nem igazolták a drénvizek felszíni befogadóba való bevezethetőségét, a környezethasználati monitoring vizsgálati adataira, az elvégzett munkálatok eredményére alapozottan nem értékelték az üzemi tevékenység felszín alatti vízre gyakorolt hatását, a 35500/5480-1/2024.ált.számú végzésben ezek pótlására hívtam fel a Biogáz Alfa Kft.-t.

A 2024.08.15-én érkezett hiánypótlási dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a telephely csapadékvíz, drénvíz és fakadóvíz (az ásott kútból származó) elvezetési problémái-hiányosságai tekintetében jelentős előrelépés történt.

Azonban a telephely vízellátását biztosító T1 jelű sekélymélységű talajvízkút üzemeltetéséhez vízjogi üzemeltetési engedéllyel nem rendelkeznek, a kút mellett fakadó víz és a kiépített drénvíz elvezető rendszer szintén vízjogi engedély nélkül üzemel. A kivezetett vizek minőségéről a kérelmező adatot nem szolgáltatott.

A telephely monitoring rendszerét alkotó kutak üzemeltetése a 35500/7184-18/2019.ált. számú vízjogi fennmaradási engedély alapján történik. A három monitoring kút közül csak az F3 (M3) jelű kútból sikerült vízmintát venni 2024.05.31-én, a vett vízminta laboratóriumi vizsgálati eredményei szennyezettséget nem mutattak.

A Harsány község jegyzőjétől érkezett bejelentés miatt 2024. július 1-én tartott hatósági ellenőrzés során a déli drén mintavevő aknájából, a T1 jelű kutat körülvevő aknából elvezetésre kerülő vízből, illetve a keveredett és telephelyről kivezetett vízből vett vízminták „B” szennyezettségi határértéket meghaladó mértékű ammónium és foszfát tartalmat mutattak, amely friss szennyeződésre utal.

Fentieket figyelembe véve a vízilétesítmények engedélyezettségének hiányosságai miatt, a monitoring rendszer M1 és M2 (a hiánypótlásban F1 és F2) jelű kutak esetleges alkalmatlansága miatt, valamint a 2024.07.01-én vett vízmintákból kimutatott - feltehetően a telephelyen végzett tevékenységből eredő – talajvíz szennyezettség miatt a BO/32/00803-36/2021. számú határozatban megállapított korlátozás feloldása az Igazgatóságom szakkérdése szempontjából nem fogadható el.”

A korlátozás ellenére végzett folyamatos tevékenység környezeti hatásai rendszeresen közérdekű bejelentéseket váltanak ki. A legutóbbi 2024.12.07-én érkezett bejelentés nyomán a környezetvédelmi hatósággal közösen tartott helyszíni szemlén a következőket tapasztaltuk:

Az üzem felügyelet nélkül üzemelt, a kapu kívülről lakattal volt zárva (kulcs a lakatban volt, üzemi helység ajtaja nyitva volt). A telephely kerítésén kívülről készült fotók szerint a silótér teljes területe feldolgozásra váró anyaggal telített volt, a tehenészet kerítése melletti előtároló szintén telt állapotú volt, a szeparátor melletti terület csurgalékvizeinek fogadására szolgáló akna teltsége miatt a csurgalékvíz szintje elérte kiépített küszöb felső élét, a küszöbön kívül korábbi túlfolyás nyomai látszóttak, a szeparátor melletti betonfal résein kis intenzitással szivárgott ki a csurgalékvíz. Az utófermentor és a szeparátor közötti területen tűzoltó tömlő volt ismeretlen okból kihelyezve.

A kiszivárgott csurgalékvíz kisebb tócsákban volt visszamaradva (a szemle idején nem volt csapadékhullás, előzőnap azonban igen) feltehetően a korábbi csapadékkal keverten. A csurgalékvíz tócsából a kormányhivatal mérőközpontjának képviselője vízmintát vett, amelyet a kormányhivatal mérőközpontjának akkreditált laboratóriuma megvizsgált az előző napon a telephelyről a burkolt árkon kifolyt vízből vett vízmintával együtt. A vízmintát a bejelentést tevő harsányi önkormányzat dolgozója vette 2024.12.06-án délután.

Mindkét vízminta laboratóriumi vizsgálata erős szennyezettséget mutatott fajlagos vezetőképesség, szerves anyag, nitrogén és foszfor tekintetében.

	telephelyr ől kifolyt víz	szeparátor kiszivárgott keveredett	melletti és csurgalékvíz	betonfalnál a csapadékvízzel vonatkozó határérték	Csincse-patakra vízminőségi
pH	7,04	7,75		6,5-9	
fajlagos elektromos vezetőképesség ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	8180	4780		900	
KOIk (mg/l)	1640	1880		20	
ammónium (mg/l)	423	34,4		0,2	
összes nitrogén (mg/l)	57,2	395		4	
összes foszfor (mg/l)	14,2	38,8		0,2	

Valamennyi szennyezőanyag estében a területről elfolyó csapadékvizeket befogadó Csincse-patakra vonatkozó a 10/2010.(VIII.18.) VM rendelet 2.mellékletében megállapított vízminőségi határértékeket jelentősen meghaladó koncentrációk voltak megállapíthatók.

Előzőek alapján megállapítható, hogy az üzemeltető a korlátozott mértékű tevékenység végzésére feljogosító engedély kiadása óta eltelt közel 3 éves időszak alatt sem alakította ki azokat körülményeket és üzemeltetési rendet amelyek garantálnák, hogy az engedélyezett tevékenység nem veszélyezteti a felszíni és felszín alatti vizek minőségét.

A felszín alatti víz szennyezettsége a 2024 júliusában vett vízmintákból megállapítható volt.

A 2024.12.07-i vízminták a telephelyről szennyvíz kijutását igazolták a befogadó felszíni vízfolyás felé.

A telephelyen történő alapanyagok és hulladékok tárolásából – mivel a csapadéktól nincsenek elzárva – szabályozatlanul képződik nagy szennyezőanyag tartalmú csurgalékvíz, amelynek automatikus ártalommentes elhelyezése nem megoldott (a gyűjtőakna túltelítődése ezt igazolja), esetleges hogy tartózkodik-e a telephelyen olyan személy, aki képes időben a keletkező csurgalékvizek elhelyezését (szivattyús mozgatását) megoldani – a telephelyről történő kifolyást megakadályozni.

Továbbá a tevékenységhez szükséges vízellátási művek (kút, drénavíz gyűjtő-elvezető rendszer) üzemeltetéséhez szükséges engedélyekkel sem rendelkezik az üzemeltető.

Fentiek alapján a tevékenységre feljogosító engedély visszavonását – az eddigi üzemelés tapasztalatai és környezeti hatásai miatt - a vizsgált szakkérdések tekintetében a vízügyi és vízvédelmi jogszabályokban rögzített követelményeknek való nem megfelelés miatt támogatom.

Előírásaimat a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról rendelkező 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján tettem a tevékenység felhagyását követő vízszennyezések megakadályozása végett.

Szakmai véleményemet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése és a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja alapján adtam meg.

Állategészségügyi hatáskörben

A BOI/01/00658-1/2024. számon iktatott, 2024. július hó 4. napján indult eljárásban a kérelmet hivatalunk teljes eljárásban bírálta el, melyről az ügyfél írásban kapott tájékoztatást. Nevezett eljárás ügyintézési határideje 2024. szeptember hó 01-i határnappal került meghatározásra.

A hatósági főállatorvos 2024. 07. 25-én helyszíni hatósági ellenőrzést tartott fenti biogáz létesítményben, melynek keretében a kérdéses telephelyen állati melléktermékek beszállításának, tárolásának, feldolgozásának ténye nem került megállapításra.

Az ellenőrzés során a működési engedély megadását kizáró hiányosságok, meg nem felelés került megállapításra.

Ügyfél képviselője nevezett ellenőrzés keretében, jegyzőkönyvben rögzített formában az engedélyezési eljárás szüneteltetése tárgyban kérelemmel fordult hatóságomhoz, miszerint a nevezett helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok, szabálytalanságok megszüntetéséhez, módosítások elvégzéséhez/elvégeztetéséhez, HACCP dokumentuma átdolgozásához a környezetvédelmi hatóságnál folyamatban lévő eljárás kedvező értelmű lezárásához az eljárás ügyintézési határidejét meghaladóan több időre van szükségük.

Előzőek értelmében, állati melléktermékek biogáz üzemen történő ártalmatlanítására a 3555 Harsány, 041/7 hrsz. alatti telephelyen létesített, ill. működtetett biogáz létesítményének működési engedély megadása tárgyban ügyfél kérelmére indult közigazgatási hatósági eljárást hatóságom a BOI/01/00658-8/2024. számon kiadott végzéssel 2024. július hó 26. napjával kezdődően szünetelteti, továbbá nevezett létesítményben az állati melléktermékek gyűjtését, átmeneti tárolását az engedély megadásáig azonnali hatállyal megtiltotta.

Műszaki-biztonsági hatáskörben

Az üzemen végzett tevékenység keretében üzemeltetett technológiák közül a biogáz előállítása és hasznosítása során az alábbi jogszabályok alkalmazandók:

- a gáz csatlakozóvezetékek, a felhasználói berendezések és a telephelyi vezetékek műszakibiztonsági hatósági felügyeletéről szóló 1/2020. (I. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gáزر.)
- az olajfogyasztó technológiai rendszerek és ipari gáztárolók műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről szóló 2/2020. (I. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Olajr.)

A gázmotor és gázfáklya, (mint gázfelhasználó technológiai rendszer) esetében a Gáزر. 5. § (5) bekezdése csak a berendezés megszüntetésének a bejelentését írja elő, az üzemeltetés szüneteltetése

esetére nem tesz előírást.

A gáztároló esetében az Olajr. 8. §-a az üzemen kívül helyezés és megszüntetés bejelentését írja elő. Említett jogszabályok a hatósági felügyelet keretében (a megszüntetés vagy szüneteltetés esetére) nem

írnak elő egyéb feladatot (jóváhagyás, engedélyezés, ellenőrzés).

Fentiek alapján a telepen végzett tevékenység szakági szempontból megfelelő módon történő felhagyására vonatkozóan egyéb előírás nem vonatkozik.

A Rend. 26. § (1) bekezdése szerint a rendeletben vagy hatósági határozatban foglalt határidőn túl véglegessé vált egységes környezethasználati engedély nélkül folytatott tevékenység vagy egy részének gyakorlását a környezetvédelmi hatóság határozatában a környezetre gyakorolt hatás jelentőségétől függően korlátozhatja, felfüggeszheti, megtilthatja. A környezetvédelmi hatóság a környezetveszélyeztetéssel járó üzemeltetés miatt ezen rendelkezést alkalmazva korábban BO-08/KT/05875-8/2019. számú határozatában teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat végzését rendelte el, majd a tevékenységet korlátozta.

A BO/32/00803-36/2021. számú egységes környezethasználati engedélyben felhívtam az engedélyes figyelmét az abban foglaltak be nem tartásának, a jogszerűtlen működésnek a jogkövetkezményeire, köztük a Rend. 26. § (5) bekezdésben foglaltakra.

A hatályos jogszabályok a következőképpen rendelkeznek:

A Rend. 26. § (5) bekezdése szerint: Környezetveszélyeztetés vagy -szennyezés esetén az (1) bekezdés jogkövetkezményei alkalmazhatóak. Amennyiben a környezethasználó a határozatban foglaltaknak nem tesz eleget, a környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés jogkövetkezményeit alkalmazhatja, vagy a környezetvédelmi, integrált építési és környezetvédelmi, vagy egységes környezethasználati engedélyt visszavonhatja, és az üzemeltetőt a (3) bekezdésben foglalt mértékű bírság megfizetésére kötelezi.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kt.) 101 § (2) bekezdés a) pontja szerint a környezethasználó köteles a környezetveszélyeztető magatartástól, illetve környezetkárosítástól tartózkodni, valamint az általa folytatott környezetveszélyeztető magatartást, illetve a környezetkárosítást abbahagyni;

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (Sztv.):

2. § (1) A közigazgatási szabályszegésért való felelősség megállapítása esetén a közigazgatási hatóság közigazgatási szankciót alkalmaz.

(2) Közigazgatási szankciót azzal a természetes személlyel, jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel szemben lehet alkalmazni, akinek, illetve amelynek a közigazgatási szabályszegésért való felelősségét a közigazgatási hatóság megállapította. Az elkövetés akkor is alkalmazható, ha felelősségre vonásra nem került sor.

(3) Közigazgatási szabályszegés esetén a következő közigazgatási szankciók alkalmazhatók:

a) figyelmeztetés,

b)

c) közigazgatási bírság,

d) tevékenység végzésétől történő eltiltás,

e) elkövetés.

(4) Törvény vagy eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet további közigazgatási szankciókat állapíthat meg.

Sztv. 13. § (1) Tevékenység végzésétől történő eltiltásnak kell tekinteni minden olyan közigazgatási szankciót, amellyel a hatóság az ügyfél valamilyen jogosultsága gyakorlását meghatározott időre vagy jogszabályban meghatározott feltétel bekövetkezéséig megvonja vagy korlátozza.

A Kt. 107/A. § b) pontja szerint figyelmeztetés mint közigazgatási szankció nem alkalmazható a környezetvédelmi, illetve egységes környezethasználati engedély nélkül vagy az engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén.

Kt. 107/B. § Környezetvédelmi hatósági ügyekben a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott eltiltásként a tevékenység korlátozása, felfüggesztése, megtiltása, a határozat szankciós visszavonása, valamint a nyilvántartásból való törlés a szabályszerű tevékenység visszaállítása érdekében szükséges kötelezettségek teljesítéséig terjedő időtartamra rendelhető el.

Megállapítottam, hogy a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásának (KSZNY) adatai szerint a Kft.-vel szemben az eljárás megindításától számított 1 éven belül már több szankció került alkalmazásra.

Összességében az eljárás során megállapítottam, hogy a kiadott korlátozás, az alapanyag beszállítás megtiltása ellenére a telephelyen engedélyes alapanyagokat fogad, tárol, azokat feladja a biogáz előállítási technológiába. A biogázüzem P1 jelű pontforrását levegőtisztaság-védelmi engedély nélkül üzemeltette. Az üzemeltetés súlyos műszaki hiányosságokkal terhelt, aminek következtében fermentum, csurgalék kerül ki ellenőrizetlen módon a környezetbe. Az üzem többször felügyelet nélkül volt hagyva. Az üzemeltetéshez szükséges műszaki, biztonsági feltételek nem adóttak, az eredetileg beépített automatizált folyamatvezérlés, folyamatszabályozás nem működik. A beszállított alapanyagok mennyiségét nem tudták megadni, a beszállítások kísérő okmányait nem tudták bemutatni, üzemnapló nem állt rendelkezésre, a fermentációs maradék termőföldre való kijuttatásának mennyiségét, időpontját, a kihelyezést igazoló dokumentumokat nem tudták bemutatni, a beszállított alapanyagok melléktermék státuszát nem tudták igazolni. Az átvett alapanyag a telephelyen rendezetlenül került elhelyezésre. A biogázüzem nem megfelelő működtetése a földtani közeget veszélyeztette, valamint lakosságot zavaró bűzhatást okozott. Az alapanyagként átvett anyagok melléktermék státuszát a helyszíni ellenőrzésen nem igazolták, így azok hulladéknak minősülnek, aminek kezelésére hulladékgazdálkodási engedéllyel nem rendelkeznek. Hulladékgazdálkodási jogsértések okán figyelmeztetés és hulladékgazdálkodási bírság került kiszabásra.

A vízügyi, vízvédelmi hatóság megállapítása szerint is a telephelyen a korlátozás ellenére végzett folyamatos tevékenység környezeti hatásai rendszeresen közérdekű bejelentéseket váltanak ki. Az üzem felügyelet nélkül üzemelt. Az ellenőrzéskor az előtároló telt állapotú volt, a szeparátor melletti terület csurgalékvizeinek fogadására szolgáló akna teltsége miatt a csurgalékvíz szintje elérte a kiépített küszöb felső élét, a küszöbön kívül korábbi túlfolyás nyomai látszottak, a szeparátor melletti betonfal résein szivárgott ki a csurgalékvíz. A telephelyről kifolyt vízben és a kiszivárgott, csapadékvízzel keveredett csurgalékvízben a vízvizsgálati eredmények alapján a területről elfolyó csapadékvizeket befogadó Csincse-patakra vonatkozó a 10/2010.(VIII.18.) VM rendelet 2. mellékletében megállapított vízminőségi határértékeket jelentősen meghaladó koncentrációk voltak kimutathatók. Az üzemeltető a korlátozott mértékű tevékenység végzésére feljogosító engedély kiadása óta eltelt közel 3 éves időszak alatt sem alakította ki azokat a körülményeket és üzemeltetési rendet, amelyek garantálnák, hogy az engedélyezett tevékenység nem veszélyezteti a felszíni és felszín alatti vizek minőségét. A felszín alatti víz szennyezettsége a 2024 júliusában vett vízmintákból megállapítható volt.

A telephelyen történt alapanyag és hulladék tárolásából – mivel azok a csapadéktól nincsenek elzárva – szabályozatlanul képződik nagy szennyezőanyag tartalmú csurgalékvíz, amelynek automatikus ártalommentes elhelyezése nem megoldott. A tevékenységhez szükséges vízelvezítési (kút, drénvíz gyűjtő-elvezető rendszer) üzemeltetéséhez szükséges engedélyekkel sem rendelkezik az üzemeltető.

Az állategészségügyi hatóság a hatáskörébe tartozó működési engedély megadását kizáró hiányosságokat, meg nem felelést állapított meg. Az állati melléktermékek gyűjtését, átmeneti tárolását azonnali hatállyal megtiltotta.

Tekintettel a fentiekre, arra, hogy a tevékenységet továbbra is környezetveszélyeztető módon, környezetszennyezést okozva végzik, a tevékenység megtiltásáról rendelkeztem a Rend. 26. § (5) és (1) bekezdése alapján. Mivel a tevékenységet folyamatosan jogsértő módon, a kiadott egységes környezethasználati engedélyben meghatározottaktól eltérően, annak előírásait megsértve végzik, a határozatban foglaltaknak nem tesznek eleget, a BO/32/00803-36/2021. számú egységes környezethasználati engedély visszavonásáról döntöttem Rend. 26. § (5) bekezdése szerint.

A BO/32/00803-36/2021. számú egységes környezethasználati engedélyben a tevékenység felhagyásra vonatkozóan annak V. pontjában többek között az alábbi előírásokat tettem:

- A tevékenység felhagyása esetén, ha a tevékenységből a földtani közegben környezeti kár következett be, a mindenkor érvényes – jelenleg a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti kárelhárítási vagy a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti – kármentesítési eljárást kell lefolytatni.
- A felhagyott tevékenység után az igénybe vett üzemi területen környezetszennyezés nem maradhat.
- A telephely bezárására indított eljárás megkezdéséig az átvett, illetve a tevékenység végzése során keletkezett hulladékokat, valamint a bontási munkálatok során keletkezett hulladékokat azok átvételére a hulladékgazdálkodási hatóság által feljogosított szervezetnek át kell adni.
- A telephely bezárása után hulladék a telephelyen nem maradhat.

- A tevékenység végzése során keletkező hulladékok – amelyek körét a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről és további hulladékgazdálkodási célú átadásáról, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a végrehajtására kiadott, valamint az egyéb vonatkozó hatályos jogszabályokban – így különösen a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben, illetve a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben meghatározottak szerint kell gondoskodni.

Fentieket is figyelembe véve meghatároztam a tevékenység felhagyásával kapcsolatos feltételeket annak érdekében, hogy a tevékenység felhagyása során biztosított legyen a környezet szennyezésének kizárása, ne következzen be további környezetszennyezés, -veszélyeztetés.

Megkerestem az eljárásban Harsány Település Önkormányzatát BO/32/07313-1/2024. számú, 2024. október 21-én kiadmányozott irattal, az eljárásban nyilatkozatot, észrevételt nem tett.

A Kt. 91/D. § (2) bekezdése szerint a határozat hivatalból a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelmével is módosítható vagy visszavonható, illetve a szakhatóság az eljárt hatóságnál a kiadott határozat módosítását vagy visszavonását kezdeményezheti, ha a közérdek érvényre juttatása érdekében azt környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási, illetve közegészségügyi vagy talajvédelmi szempontok szükségessé teszik.

A Kt. 95. § értelmében a környezet veszélyeztetésével és a környezet károsításával járó rendkívüli esemény kapcsán hozott határozat a közérdek védelme érdekében azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A határozatban foglaltak teljesítésének elmaradása esetére a pénzbírság kiszabásának lehetőségéről az Ákr. 131. § (2) és (3) bekezdése, továbbá a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 174. § c) pontja figyelembevételével adtam tájékoztatást.

A Rend. 26. § (5) bekezdésében foglaltak szerinti, a (3) bekezdésben foglalt mértékű bírság kiszabása tekintetében külön eljárásban intézkedek.

A határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 91/D. § (2) bekezdése, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 26. § (1) (3) és (5) bekezdés második fordulata, valamint a fent hivatkozott további jogszabályhelyek alapján, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, az 5. § (1) bekezdés c) pontjában, és (2) bekezdésében, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, az 6. § (1) bekezdés c) pontjában, és (2) bekezdésében, illetve a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rend. 1. § (1) bekezdés a) pontjában, a 2. § (1) bekezdésében és az 1. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 80. § (1) bekezdés és a 81. § (1) és (4) bekezdései szerint eljárva hoztam meg.

Jelen határozat meghozatala során eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztam.

A jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112. § (1) és (2), a 116. § (3) bekezdései, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 71/A. § és 71/B. § figyelembevételével adtam tájékoztatást.

A fellebbezés előterjesztésére vonatkozóan az Ákr. 118. § (1)-(3) bekezdése, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól 2023. évi CIII. törvény 19. § (1) bekezdése figyelembevételével adtam tájékoztatást.

Kelt.: Miskolc, az elektronikus hitelesítésben foglalt időbélyegző szerint

Dr. Alakszai Zoltán
főispán
nevében és megbízásából:

Bese Barnabás
főosztályvezető

Kapják:

1. Biogáz Alfa Kft. 2040 Budaörs, Farkasréti út 45. **CK: 23018273**
2. Harsány Község Önkormányzata 3555 Harsány, Kossuth Lajos u. 67.
(HK: HARSANYONK, KRID: 355031364)
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Víztisztítási Osztály
(HK: BAZVKHKVVOKRID: 372099945)
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
(BAZMKHNSZ, KRID: 312659938)
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály **(BAZMKHNTI, KRID: 512508939)**
6. Borsod-Abaúj- Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály **(HK: BAZVKHVVO KRID: 372099945) tudomásulvétel céljából**
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Főosztály **(HK: BAZMKHELBA KRID: 426040958,**
8. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Osztály
(HK: BAZMKMMBH KRID: 112683378)
9. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály
(üi szám: BO/51/07069-2/2024, e-mail: hulladékgazdalkodas@borsod.gov.hu,
10. Iratokhoz
11. Honlapra